

Původní svatá
Křížová Cesta

Pána našeho Ježíše Krista

na

čtrnáctero zastavení,

z soudného domu Pilátova až do Božího
hrobu, rozdělená a Jeruzalémskými odpustky
hojně obdařená

podle horlivého ducha blahoslaveného

Leonarda a Portu Mauritio,

kněze řádu Frantiskánského, bývalého Misionáře a hor-
livého zakladatele Křížových cest

s připojeným popsáním

Borciunfule

t prospěchu nábožných duší na novo vydal

P. Pawel Jos. Pelikowský,

kněz řádu sv. Otce Frantiska.

Třetí opravené vydání

W Praze.

Dostati lze w Praze u P. P. Frantiskánů.

„Tak jest cesta, choďte po ní, a neuchyľtež se ani na pravo ani na levo.“ (Izaiáš 30, 21.)

„Vědouce, že jakož jste účastníci utrpení, tak budete i potěšeni.“ (II. Kor. 1, 7.)

Připomenutí

o původu a základu svaté křížové cesty.

Slova „křížová cesta“ mají původ svůj od kříže Kristova a od té cesty, kterouž Kristus Pán s přetěžkým křížem z domu Pilátova až na horu Kalvárii konati ráčil. Jest tedy křížová cesta upamatování-se na umučení Pána našeho Ježíše Krista, zvláště pak rozjímání jeho poslední chůze z Jerusálema až na Golgotu. Tato pobožnost jmenuje se tedy křížovou cestou podle oné po nížto Pán Ježíš, nesa na svých ramenách těžký kříž k smrti své krácel. — Ze sv. Evangelium víme, že nej-
světější matka Ježíšova, pak sv. apoštol Jan, sv. Marii Majdalena a mnohé jiné nábožné ženy Pána na této křížové cestě se skormouceným srdcem sprowázely, — cestou křížovou krácely, ji tedy uctily a ji tak počátek daly. Z ústního pak podání víme, že osiřelá Máteř po slavném na nebe vstoupení Božského Syna svého, sobě na těch místech libovala, kde Miláček její trpěl, a protož neuložitelnou myslí a vroucí horlivostí je často navštěvowala*). Tento příklad bolestné Matky následowali i svatí apoštolové, učennici a jiné nábožné duše, jenž ji na tato bolestná místa obyčejně doprovázeli a tento nábožný obyčej i po jejím šťastném zesnutí a na nebe vzeti zachowali. S jakou horlivostí putowávalo se hned za dřevních časů křesťanstwa ze všech krajín do sv. země a do Jerusálema, aby tam místa swatá, po kterých druhdy Syn Boží svými nohama krácel, a která tak posvětil,

---

*) Revel. S. Birg. lib. 6. c. 61.

nawštíwili! Ač mnohých we světě pouť jest, nebyla předce
 žádná z nich od počátku až posud tak znamenitá, jako
 pouť do Jerusaléma na křižowou cestu z 14 zastavení
 pozůstawající, a k hrobu Božímu, nad nímž sw. Konstan-
 tin císař roku 326 krásný chrám wystawěti dal. Papež
 Sylwester (325) wšsem sw. křižowou cestu Paně nawští-
 wujícím hojných odpustků udělil. Než, nedlouho trwala
 těch pobožnost tato, neb jak mile upadla sw. země pod
 wladářstwi pohanské, přetřženo bylo wšsedlo putowání, a
 potlačena wšsedla wěřejná pobožnost na swatých těchto mi-
 stech: Až teprw od roku 1333, co klášter Nejšwětějšího
 Spasitele, a chrám jeho sw. hrobu w Jerusalémě horli-
 wým synům swatého Otce Frantisska, Frantisskanům k
 opatrowání swěřen byl a odewzdán, wynikla tu poznowu po-
 božnost sw. křižowé cesty, kteroužto, jakož i wšsedla ta místa,
 kde Kristus, náš milý Spasitel, trpěl a za nás umřel,
 tito nábožní a horliwí řeholníci u hrozných pronásledo-
 wáních, nebezpečnstwích, žalářích, mukách a trápeních wěrně
 drží, ano i předasto i prolitím krwe swé až do dnešního
 dne, tedy již přes 500 let co nejšwědomitěji hají. — Pro-
 tož uznáním této welké zásluhy papež Innocenc XI.
 we swém brewe: „Adeo per quae...“ od 6. listopadu
 r. 1686. udělil řádu Frantisskanskému ono wyhradné prá-
 wo: „křižowé cesty podlé wzoru jerusalémské
 we wšsedch swých chrámích wzdělati, a s plnomo-
 cnými odpustky swětiti.“ Toto wyhradné práwo:
 „křižowé cesty s plnomocnými odpustky swětiti“ papež
 Innocenc XII., jenž roku 1691 na stolici sw. Petra
 dosednul, i na farní kostely, a kdeby toho potřeba a ná-
 božnost wěřících žádala, rozšířil a utwrdil, jak lze widěti
 w bulle: „Adeo per quae...“ od 24. prosince 1692,
 jakož w oné od 26. prosince 1695 a w oné: „A Felicis
 recordationis“ od 15. prof. 1696. Posléz i také papež
 Benedikt XIII. totéž bullou swou: „Inter plurima...“
 od 9. března 1727 potwrdil. Na snáznou pak prosbu
 wěrného služebníka Božího a horliwého ctitele a rozšíro-
 watele sw. křižowé cesty, blahoslaweného Leonarda a Portu
 Mauritio, kněze téhož sw. řádu, udělil papež Kliment
 XII. (obdržew klíče králowstwi nebeského 1730) w bulle
 swé: „Exponi nobis...“ od 16. ledna 1731, na wšsedky
 předestlé papežské bully se odwoláwaje, Generálowi řádu
 Frantisskanského tu wšsadu „we wšsedch kostelích swého

Ordinationes ac conditiones necessariae pro erectione ac directione devotissimi exercitii Viae Crucis.

Postquam a sanctissimo Domino nostro Papa *Clemente XII.* ad preces Procuratoris Generalis Ord. Fr. Min. de Observantia, tam proprio, quam nomine ipsius Ministri Generalis fuerunt amplificatae et extensae Indulgentiae Viae Crucis per Breve Apostolicum, concessum die 16. Jan. 1731 per quod pariter fuerunt sublata dubia, quae occurrerunt post concessionem Sanctissimi Nostri *Benedicti XIII.* ipsius Antecessoris, Sanctissimus Pater ex pastoralis et paterno zelo pro salute animarum mandavit Eminentissimo Praefecto sacrae Congregationis Indulgentiarum, ut hoc ipso tempore stabilirentur, et firmarentur Ordinationes et Conditiones illae, quae huic sancto operi et devoto exercitio, in quo meditari oportet atrocissimos illos dolores et amarissimas Passionem Redemptoris nostri, qui ob nimiam charitatem, qua nos dilexit, humiliavit se usque ad mortem, mortem autem Crucis, prodesse possunt, ut hoc Exercitium fiat cum tali devotione, animi compunctione, ut fideles exin fructum abundantem habeant. Hinc igitur Ordinationi Sanctissimi satisfacere cupientes pro iis, qui hanc Viam Crucis erigere volunt, aut visitare desiderant, sequentes praescribimus ordinationes, quarum Prima est: Cum Facultas erigendi Viam Crucis concessa sit ministro Generali Pr. Min. de Observantia Reformatorum privative, quoad alios quoscunque, non licet aliis talem Viam Crucis erigere, nec ab iis erecta gaudet Indulgentiis Viae Crucis aliis concessis. Secunda est: Ut hoc exercitium in omnibus locis uniformiter fiat, visitatio Viae Crucis fiat processionaliter ab universo populo sub directione unius aut plurium Sacerdotum, quorum unus in qualibet Statione alta et intelligibili voce legat puncta considerationis Mysterii illius, quod in Statione repraesentatur, post cuius lectionem ab omnibus recitatur unum Pater et Ave, factaque contritione pergit processio ad aliam Stationem cantando etc. Monentur tamen omnes, qui

huic processioni intersunt, ut cum summa modestia, silentio, attentione huic devotioni intersint: experientia siquidem comprobatur, quod hoc sanctum exercitium, si pie et devote frequentetur, in ipsis fidelibus utriusque sexus magnam excitet devotionem, usumque meditationis faciliter ac depravatos mores reformet.

Tertia est: Illi, qui in particulari hoc devotum exercitium frequentari ambiunt, non debent recitare sex Pater et Ave, ut aliqui supponunt, sed aufficit meditari passionem Domini nostri Jesu Christi, etiamsi id fiat breve tempus; ipsa enim meditatio est illud ipsum opus injunctum ad lucrandas indulgentias: unde confirmiter ad ipsam introductam consuetudinem sufficit in qualibet Statione *praeter meditationem* recitare unum Pater et Ave.

Quarta est: Si Via Crucis foret erecta intra Ecclesiam, tempore, quo divina in Ecclesia peragantur, aut Missae celebrantur, vel alius magnus concursus populorum habetur, ut ex visitatione Stationum merito timeri possit tumultus aut perturbatio, abstinendum est a visitatione Stationum, quia absente alio impedimento tenentur fideles unam post aliam, sicque omnes Stationes visitare.

Quinta est: Nec libello aut alia forma, nec in capellis vel imaginibus scribatur certus et determinatus numerus Indulgentiarum, quae ex hac visitatione Viae Crucis acquiri possunt: nam saepius animadversum est, quod vel per inadvertentiam, vel aequivocationem, aut indebitam transpositionem, veritas Indulgentiarum confundatur vel alteretur: hinc sufficit, si dicatur, quod quicumque frequentabit hoc tam sanctum et devotum exercitium meditando Passionem Domini nostri, ex concessione Summorum Pontificum lucrabitur omnes illas indulgentias, quas posset lucrari, si personaliter visitaret Stationes Viae Crucis in Jerusalem; *atque ibi sunt acquirendae plures indulgentiae plenariae et non plen. ergo et apud nos.*

Datum 3. Aprilis 1731.

Sexta: Praefatas ordinationes Modernus Sanctissimus Pontifex *Benedictus XIV.* denuo innovavit, ac ratificavit, et quia ardentissime desiderat hoc sanctum exercitium viae Crucis, utpote summe meritorum et

animarum saluti proficuum promoveri; hinc paterne exhortatur omnes *B. R. Dominos Parochos*, quatenus velint curare, ut in suis Parochiis devotissimum exercitium Viae Crucis introducatur, etsi in alio loco, vel parochia non adeo longe distante Via Crucis jamjam fuisset erecta.

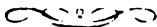
Die 10. Maji 1742.

L. Cardinal Pico, Praefectus.

A. M. Erba, Pronotar. Apost. Secr.

NB. Ad melius exprimendum ardentissimum hujus devotissimi Exercitii propagandi desiderium conclusit Sanctissimus Pater Dominus *Benedictus XIV.* Bullam sub 30. Aug. 1741. datam hisce verbis: Praeterea cuicumque parcho, ut praevia proprii Ordinarii seu Antistitis inscriptus obtinenda licentia sub directione cujuslibet fratris ejusdem Ordinis Minorum sive Observantium, Recollectorum, sive Reformatorum, vel ad excipiendas Sacramentales Christi fidelium Confessiones approbatio, vel Praedicatorum Verbi Dei de quocunque Conventu, sive proximo sive remoto ad parochi arbitrium de suorum tamen Superiorum consensu ac permissu eligendi, viam Crucis seu Calvariae, ut praemititur: sive in proprio parochialis Ecclesiae districtu erigatur, Facultatem tribuimus et impertimus.

Idem Sanctissimus Dominus noster anno 1750, in Colosseo, sive Amphitheatro Romano, ubi tot millium Martyrum Sanguis usque hodie loquitur, ac contestatur eorundem ardentissimum amorem, viam Crucis digna Magnificentia propriis expensis fundavit et erexit, exemplum vivum omnibus animarum Pastoribus.

Píseň před konáním křížové cesty.

1. Sem dušce křesťanská! ty dcero Sionská!
Rozvážovat budem sobě cestu Krista,
Kteroužto On posledně vykonal
Z domu Bilátova, pať na križi skonol.
2. Těto pobožnosti základ založila,
A její začátek sama učinila,
Nejsvětější Rodička Kristova,
Ta nejbolestnější Matka Ježíšova.
3. Když po pohřbu svého Ježíše milého
Strž celých ostatní čas života svého
Po té cestě pláčící chodila,
A všech bolesti Syna rozjímalala.
4. Ačkoli Marii věrní milovníci
Když nescházeli, i následovníci,
Jenž k mukám Kristovým pobožnost chovali
A křížovou cestu vždy navštěmowali.
5. Nicméně před všemi přední místo všech
Řád Otce Františka chová Serafinský,
Tak nazvaný vůbec „Menších Bratří,
Jenžto k nejčtetnějším v Cirkvi svatě patří.
6. Kteri v svatě zemi v těch místech bydlejí,
A je pod svou stráží nábojně držejí.
Těž pobožnost tu zachovávali
A s velkým vděláním ji vykonávali.

7. Vidouce, že lepši nic nemůže býti,
A Kristu Ježíši více se líbiti,
Jako Jeho bolesti rozjímat
S umučením Jeho vždyj outřpnost mívat.
8. Z té tedh příčiny Němští papežové,
A Krista Ježíše prawi náměstkové
Tu pobožnost welni jsou schválili
A hojně odpustky na ni udělili.
9. Aby tebe, dusse křesťanská, pohnuli,
A k té pobožnosti horlivě wzbudili,
S Ježíšem twým outřpnost míwati
A cestu křížowou tu nawštětowati.
10. Poněmaož pak ale bylo jest poznáno,
S wětšim rozwážením přemoudře uznáno,
Že nemohou wšickni tam putowat
A ten dusse poklad weliký dobyt:
11. Proto papežové láskou rozněceni,
By pohnuli wšech k tomuto cwičení,
Ty odpustky hojně rozšířili,
Chrámuům Frantiskánským docela swětili.
12. Že jich jedentady zde může nabýti
A ten dusse poklad weliký najiti,
Ne jindče, než jakby w skutku byl
Tu Jerusalemskou cestu vždyj nawštětowil.
13. Ty, tedh dusse má! za Kristem pospíchej
A na této cestě sobě w srdci vždyjchej,

Zastavení outřpně považuj,
A jejich tajemství bedlivě rozvažuj.

14. Na znamení tvého srdce upřímného,
Je věrně miluješ Spasitele svého,
Jenž tu cestu pro tebe podstoupil,
By od ztracení tvého tě vykoupil.
-

Příprava ku konání křížové cesty.

Ve jménu Otce, i Syna, i Ducha
Svatého. Amen.

Nejdobrotivější Ježíši! duchem poni-
ženým před Tvou Božskou Velebností padám
nehodné stvoření, jenž za mnohá dobrodini
velmi zle jsem se odměnil(a). Ach nekon-
čend Dobroto! zhřěšil(a) jsem proti nebi,
i před Tebou, již nejsem hoden(dna) na-
zván(a) býti dítětem Tvým. Rozpomeň se
ale, o Pane! že Bůh můj jsi, a Všechno.
Obejmi tedy dítě marnotratné, kteréžto
tv prsa svá skrousseně se bije a milosrden-
ství Tvé za odpustění žádá.

S touto nadějí, ó můj Ježíši! i
s žádostí nejsvětějšího požehnání Tvého
obětují Tobě toto svaté křížové cesty cwi-

čení ke cti a chvále oné nejbolestnější cesty, kterou jsi za mne trpě až na horu Kalvárii vykonati ráčil. Žádostiv(a) jsem také získati ty svaté odpustky, které od římských papežů navštířujícím uděleny a častěji stvrzeny jsou. Jediné z nich plnomocné přivlastňuji své ubohé duši! ostatní pak vssechny darem dávám duším v očistci, těm obzvláště, za které Tvá Božská prozřetelnost mne nejvíce uznává zavázána se modliti.

Učiň, ó můj Ježíši! aby toto svaté cvičení bylo mi prospěšno k dosažení milosrdenství Tvého i k rozmnožení věčné slávy Tvé Amen.

První zastavení.

B i s e ň.

První zastavení zde tě zastavuje,
Ježíše milého ti vyobrazuje,
Ortel smrti přijímá na sebe,
By od věčné smrti osvobodil tebe.

(Kde větší vzdálenost at se opakuje.)

V. Klaním se Tobě, ó Pane Ježíši Kriste!
a dobrořečime Tobě.

R. Neb strže svatý kříž svůj svět jsi vykoupil.

Rozjímání.

„Ježíš newinný pro lidské winy k ohavné
smrti odsouzený.“

Pomaz duffe má! jak horlivou láskou Kristus Ježíš k tobě jest roznicen: abyš ty věčně živa byla, On bolestné smrti se odemzdává. Aterak jsi dosawáde za tuto lásku Kristu se odměníla? Pozoruj dále: Pilát k wyřknutí křivého ortele pohnut byl židovským křikem: „Ukřižuj, ukřižuj ho;“ zdalíž také ty duffe má Ježíše swého neodfuzuješ? — Kolikrátkolim jméno Boží, swatou wiru a církew, swaté Swátosti, swaté nebesstany jazykem swým aneb i skutkem zneuctiwáš a jim se rouháš: Kolikrát hanlivá, oplzlá, utrhačná slowa mlumiš: tolikrát Pána swého k smrti opět wywoláš. Ach, duffe má! jak těžkého odpowidání máš se co obdwati!

(Bojastaw se při tom rozjímání.)

Po Rozjímání.

(Mhni w duchu swém padna(nouc) k nohoum Ježíše, budoucího Soudec swého, ožel lechtowáznost swého jaznta, wzhwaje(jic) Jeho milost.)

W z d e c h n u t í.

O žiwote duffe mé, nejwětšši lásky hodný Ježíšši! bolestně uznávám, že newděčnost má nebýtwa menšši, než byla židowská, když prostorečným, rouhawým jazykem swým, a to ne jednou, ale mnohokráte, ortel nejohawnějšši smrti na Twou newinnost uznávám. Buď milostiw, ó můj Ježíšši! buď milostiw offemetnosti mé, kterouž již upřímným srdcem oplakávám, skrousseně žádaje(jic), abyš milosti Swou ústa má tak w uzdě držel, abych budoucně Welebnost Twou, jať sluffno, welebě(btc), bližního pať swého pro Tebe, ó Ježíšši! srdečně miluje(jic), hoden(dna) učiněn(a) byl(a) slyšset onen milostiwý wýrok: „Pojd požehnaná duffe má; neb jsem já swým newinným odsouzením twé winy shladil!“ Amen.

(Otče náš. — Zdráwas Maria. — Sláva Otci i Synu atd.)

V. Smiluj se nad námi, ó Ježíšši! R. Smiluj se nad námi.

Druhé zastavení.

P i s e ň.

Jak ortel byl vydan, hned jali Ježíše,
Který jak beránek mšsedyno snášel tisse,
Na zraněná ramena kříž dali,
Sem i tam na cestě Jej potahovali.

V. Klaníme se Tobě, ó Pane Ježíši Kriste!
a dobrořečíme Tobě.

R. Neb sřrže sw. kříž swůj swět jsi wřtkoupil.

R o z j í m á n í.

„Ježíš pouhá tichost, pro naši nepravost
nese kříže těžkost.“

Zde rozzímej, duffe má! s jakou sr-
dečnou radostí Twůj rozmilý Ježíš pře-
těžký kříž, a s ním mšsedka twá nescetná
prowinění na Swá zraněná ramena přijal,
a s tím newyřlowně těžkým břemenem tisse
dále kráčel. Zardi se při tom, jsouc sobě
wědoma, kterať při lehké protimřřlnosti, při
nejmenřřím protiwenřřtwí — tedy při nepa-
trném křížku, do weliké netřřpěliwosti padáš.
Newiř-li, že nelze do nebe bez kříže přijíti?

(Bojastaw se při tom rozzímání.)

Po Rozjímání.

(Dyňi w duchu swém padna(nouc) k nohoum Je-
žíšce, budoucího Soudce swého, ójel swou netrpe-
livoſt, wzhymaje(jic) Jeho miloſt.)

Wzdechnutí.

Ne Tobě, ó můj Ježíſſi! ale mně
patřionen přetěžký kříž; nebo ne Ty, Pane
nejſwětější, ale já bídný(a) hříšník(nice)
jsem, zhřešil(a), a swou nepravoſti boleſtný
ten kříž Tobě jsem zpřisobil(a) a ſtropil(a).
Ach, tedh, mým křížem obtižený Ježíſſi!
přemožen Twou newyſlownou láſkou, wy-
znáwám upřímně u nohou Twých kleče(čic),
že již tačé nechci bez kříže žiw(a) býti; ale
kříž každodenního protiwenſtwí, nechť w čem-
koli záleži, podle Twého příkladu trpěliwě
dci néſti. Žádost má jeſt tačéž, jačouž
ſwata Teresie w ſrdci swém chowala, totiž:
„buďto pro Tebe trpěti, anebo
umříti.“ Wlož tedh již, ó můj Ježíſſi!
kříž na mne; awſſač sám wediž a trpěcího
(ci) ſlužebník(nici) swého (swou) poſiluj,
abych neztratil(a) trpěliwoſt, a s ni ſladké
kříže owoce. Amen.

(Otče náš. — Zdráwas Maria. — Sláwa
Dci atd.)

V. Smiluj ſe nad námi, ó Ježíſſi! R. Smi-
luj ſe nad námi.

Třetí zastavení.

B i s e ň.

Pro krve přisťení w celém těle chrádl,
 A na zem ponejprw přetěžce upadl,
 Leží Kristus pod křížem zemdlený,
 Bžs w twých předsevzetích byl wíc poslušný.

V. Klaníme se Tobě, ó Pane Ježíši Kriste!
 a dobrořečíme Tobě.

R. Neb strže swatý kříž swůj swět jsi wykoupil.

R o z j í m á n í.

„Ježíš síla nebeská, ponejprw pod křížem klesá.

Pomaž duffe má! Kterak twůj strápený,
 a ubýváním z nejswětějšího těla přeswaté
 krve zemdlený Ježíš ponejprw k zemi těžce
 padl. Padl twůj Ježíš! ó duffe má! K je-
 hožto powstání žádný ruky nepodal, anobrž
 hned bitím, rvaním i strkáním, aby powstal
 a dále krácel, ho nutili. Ach, duffe má!
 jaká to ukrutnost!? Než, ustrni, pomázic,
 žeš ty sama hříchů swými, po tolikém
 předsevzetí opalowanými, Krista tenkrát

přebolestně na zem porazila, a ukrutně ubila, — nebo snad posud k zemi nelitostivě porážíš a bolestně ubijíš? — —

(Božastav se při tom rozjímání.)

P o r o z j í m á n í.

(Nyní v duchu svém padna(nouc) k nohám Ježíšce, budoucího Soudce svého, ožel nešťastost v svých předsevzetích, wzhýwaje(jic) Jeho milost.)

W z d e c h n u t í.

Ach, můj nejlastawější, pod tíží kříže v krvi své ležící Wykupiteli! skrousseným srdcem zamítám wšfecky své, tolikrát opáčené mrzkosti, jimiž jsem Tebe, ó láska má, nevázně k zemi porážel(a). Zadrž mne, ó můj Ježíšsi! Swou milostiwou rukou, abych swým nowým pádem do hříchů, Twůj starý pád do bolesti, nikdy wice neobnowil(a); alebrž setrwaním w milosti a lásce Twé, spasení věčné sobě ujistil(a) a ubezpečil(a). Amen.

(Otče náš. — Zdráwas Maria. — Sláwa Dci atd.

V. Smiluj se nad námi, o Ježíšsi! R. Smiluj se nad námi!

Čtvrté zastavení.

P í s e ň.

Ma to se s Ježíšem Maria potkala,

Rad Jeho trápením srdečně plakala,

Ei jest vina, nežli tvá, hříšníkú ?

Jenž trápíš Ježíše i Jeho Rodičku.

V. Klaníme se Tobě, ó Pane Ježíši Kriste!
a dobročítme Tobě.

R. Nech strže sv. kříž svůj svět již vykoupil.

R o z j í m á n í.

„Ježíše s Marií žalostné setkání.“

Přemýšlej, o duše má! jak citelná a ostrá bolest Srdce Tvého Ježíše pronikla, když jeho zarmoucená Matí s Ním se potkala; — a jakou dále přenáramnou bolest ona nejčistší Panna v sobě pocítila, když nejsvětější obličej Božského Syna svého ohybnými hříchy tvými, trudněji a žalostněji než potom ranami a krví, zohavený spatřila. „Ach nevděčná duše co ti zlého učinil můj roznilý Syn a Vykupitel můj!“ — tak, hle! táže se tě bolestná Rodička. „Kci, v čem ti kdy ublížila přemilá a předobrá Matka má?“ — mluví opět do srdce tvého trpící Ježíš.

(Božastav se při tom rozjímání.)

Po rozjímání.

(Dyňi w duchu swém padna(nouc) k nohoum Je-
žíšce, budoucího Soudce swého, ožel srdce zator-
zeloſt, wyhmaje(jíc) Jeho miloſt.)

Wzdechnutí.

O Božský Marie Synu! o žalostná
Máteř Ježíšce mého! u Wáſſích nejſwětěj-
ſſích nohou se kořím nejbídnejſſí hříſſník(nice),
boleſtně se wyznámaje(jíc) býti oným(onou)
ukrutníkem (ukrutnici), který (á) ſvou zator-
zeloſtí Wáſſe nejoutlejšſí Srdce mečem
boleſti proníkl(a). O kým nyní z očí mých
potoky křmavých ſlzi se wyprýſſtí! w jejichžto
pař nedostatku obětují Tobě ó můj Ježíſſi!
Tvou wlaſtní za mne nehodného(nou) pře-
hojně wylitou křew. Podávám Tobě taě
ony ſrdečné ſlze, jimiž nejboleſtnějſſí Matka
Tvá, s Tebon se ſetkawſſi, rozplýwala, ſtrou-
ſſeně wzdychaje(jíc): Miloſrdenſtví o Je-
žíſſi! miloſrdenſtví, o Maria! žádám,
abych Wáſſe boleſti proſpěſſně rozjímaje(jíc),
taě hříchů ſwých hodně oplakával(α) Amen.

(Otče náš. — Zdráwas Maria. — Sláwa
Dci atd.)

V. Smiluj se nad námi, o Ježíſſi! R. Smi-
luj se nad námi.

Páté zastavení.

B í s e ň.

Vidouce klaně Krista zemdleného,
 Bolestmi mnohými přeunaveného,
 Že nemůže již víc kříž unésti,
 Šimona nutili, by pomohl nésti.

V. Klaníme se Tobě, ó Pane Ježíšši Kriste!
 a dobrořečíme Tobě.

R. Neb strze sv. kříž svůj svět jsi wykoupil.

R o z j í m á n í.

„Ježíš pro lidské spasení křížem unavený,
 čeká od Synského spomožení.“

Zde třeba pozorovati, že Šimon, do-
 kavadž ještě neznal Ježíše, co světa Spa-
 sitele, ovšem přinucen býti musel, kříž za
 Kristem nésti. Ty ale, dušše má! světlem
 pravé víry osvicená, proč ty od kříže —
 od kříže totiž svého povolání se vzdaluješ?
 aneb, kterať jej pro své spasení neseš? Pří-
 čina nejhlavnější toho jest, že srdce tvé
 nejdejší marností přlíš oddáno a jimi
 omámeno, nechce rozumět, a leká se slov
 Páně: „Chce-li kdo za mnou přijíti,

zapřiž sebe sama, vezmi kříž svůj
a následuj mne.

(Pozastav se při tom rozjímání.)

Bo rozjímání.

(Mhni v duchu svém padna(nouc) k nohám Je-
žíše, budoucího Soudce svého, ožel newštimatnost
a lenost ve svém povolání, wzývaje(jíc) Jeho-
milost.)

Wzdechnutí.

Ach, můj nejmilejší, pro spasení mé
zemblený Ježíši! jak welice studem se rdím
před Twou welebností, an jsem dosawád
žádné pomoci Tobě neprořádal(a). Od té
chwíle, z lásky k Tobě, o Pane můj! беру
na sebe ochotně kříž svého povolání. Uděl
milost, o weliký a silný Trpiteli! abych
poslussen(ssna) tklivého wolání Twého, nejen
přijal(a), ale také tisse a oddaně nesl(a)
kříž svůj za Tebou, a tať sdíleje(jíc) s
Tebou zde utrpení, i s Tebou w nebi po-
díl bral(a) na radostech Twých. Amen.
(Otče náš. — Zdráwas Maria. — Sláva
Otci atd.)

V. Smiluj se nad námi, o Ježíši! R. Smi-
luj se nad námi.

Šesté zastavení.

P í s e ň.

Veronika Krista krví stropného
 Spatřivši, těž w tváři zle uplivaného,
 Potní roucho s hlavy své hned stáhla,
 A Kristu Ježíšsi k utření podala.

V. Klaníme se Tobě, ó Pane Ježíšsi Kriste!
 a dobrořečíme Tobě.

R. Neč strže sv. kříž svůj svět jsi vykoupil.

Rozjímání.

„Ježíš vlastní krví zbarvený, rouchem Veroniky otřený.“

Hleď, dušše má, na onen převeliký dar Páně, w kterém tvářnost Ježíše tvého z té příčiny wtisknuta, proto že pobožná Veronika z utrpnosti roucho potní Jemu obětowala. O dušše má, jak šťastná bys byla, nesouc w srdci svém obraz svého Ježíše! Každodenním wšsať Kristových muž připomínáním, a utrpným spolu Jeho sšlépějí následováním té milosti oučastna budeš.

(Pozastaw se při tom rozjímání.)

Po rozjímání.

(Mhni v duchu svém padna(nouc) k nohám Ježíšce, budoucího Soudce svého, ožel svou zapomenlivost na Jeho umučení, vychvaje(jíc) Jeho milost.)

W z d e c h n u t í.

O ztrápený Ježíši! lito jest mi z celého srdce mého, že jsem posud všemmu jinému věšši pozornost věnowal, na vše jiné více a raději myslil(a), nežli na Tvé přehořké umučení. Ach wtiskni v dušši mou tať žiwě twář nejsvětějššihó, utrýzněného obličeje swého, abych přinucen(a) byl(a) bolestných muť Twých stále pamětliw(a) býti. Ano můj dobrý Ježíši! kolikrát uslyššim hodiny býti, kolikrát ucitím srdce své tlouci, kolikrát uwidim tvor kterýkoli se pohnouti, tolikrát a wícekrát žádám ší, s nejsrdečnějšši útrpností a s nejwřelejšši láskou o hrozném trápení Twém rozjímati. Amen.

(Otče náš. — Zdráwas Maria. — Sláwa Otci atd.)

V. Smiluj se nad námi, o Ježíši! R. Smiluj se nad námi.

Sedmé zastavení.

P í s e ň.

Do brány wejda již upadl po druhé,
 A pod křížem leží oudy celé tuhé.
 Ten pád Kristu pýchá způsobila,
 A velmi bolestně na zem porazila.

V. Klaníme se Tobě, ó Pane Ježíssi Kriste!
 a dobrořečíme Tobě.

R. Neb strže sw. kříž swůj swět jsi wytkoupil.

Rozjímání.

„Ježíš plný ran a bolesti, podruhé klesá
 pro naše neřešiti.“

Tvůj Bůh a Pán, ó duffe má! opět
 pod křížem leží, od nepřátel ubit, od lidu
 wysmíván. Kdož jej porazil, nežli twá
 pýchá, kterouž nad jiné se wynássiš? Twá
 také po marné cti nesmírná žádost a twá
 offemetnost, s kterou pohrdáš swým bližním,
 Pánu velmi přitížily a Jež na zem porazily.

(Božastav se při tom rozjímání.)

P o r o z j í m á n í.

(Mhni v duchu svém padna(nouc) k nohousm Je-
žíšse, budoucímho Soudece svého, ožel svou hrdost,
vzhovaje(jic) Jeho milost.)

W z d e c h n u t í.

Ó nejsvětější Wykupiteli můj! jak
velice raněno jest mé srdce, že Tvá Bož-
ská Welebnost až k nohousm nepřátel svých
se pokořuje, má pak ničemnost tak wysoko
se pozdvihuje. Od této chvíle zamítám wsse-
chnu pých a samého (samé) nepořádnou
wážnost, toužebně žádaje(jic): aby Tvůj,
ó můj Ježíši! přebolestný pád tak mne
ponížil, abych u wědomí, že pro swá ne-
scíslná prowinění ani hoden(a) nejsem člo-
wěkem nazwán(a) býti, nikdy nad nikoho
se newywyssowal(a), nikdy nikým nepohr-
dal(a); nýbrž w křesťanské ponizenosti se
cwíče(číc), i potupu a snižení od jiných
milerád(a) přijímal(a), a tak jednou oné
weliké odplaty doffel(a), kterou jsi těm, kdo
jsou pokorní srdcem, přislíbiti ráčil. Amen.
(Otče náš. — Zdráwas Maria. — Sláwa
Otci atd.)

V. Smiluj se nad námi, ó Ježíši! R. Smi-
luj se nad námi.

Osmé zastavení.

P í s e ň í.

Za branou s Ježíšem ženy se potkaly,
 Glad tím tak strhzněným přehořce plakaly,
 Vidouce Jej krví zbarveného,
 Od velkých bolestí zcela zsinaleho.

V. Klaníme se Tobě, ó Pane Ježíši Kriste!
 a dobrořečíme Tobě.

R. Neb strže svatý kříž svůj svět jsi vytkoupil!

R o z j í m á n í.

„Ježíš Bůh věčné lásky v prostřed svého
 umučení, těšší nad sebou plačící ženy.“

Považ duffe má dobrotivost lafkavého
 Ježíše svého, kterž na nejvš ztrápen,
 potěšuje kvilící ženy, od nichž sám měl po-
 těssen býti. Snad se domýšlíš, že podo-
 bného potěšení prázdna jsi? — Ach! kde
 bys byla hříšná duffe, kdybys v hříších
 svých k Božské soudné stolici byla povolána
 byla?! — To jest ono — a to nejsladší
 potěšení, že tvůj milý Ježíš, jako ondy
 na zbloudilého Petra, tak posud na tebe mi-
 lostivě hledě k sobě tě volá a táhne. Dvoj-
 násobnou tedy pohnutku máš k myšlení
 přehojných slz; jednu, ohlídně-li je na swá

mnohá provinění, jenž příčinou jsou tolikerých Kristových trápení, a pro něž již soudu Božímu propadlá, — druhou pak, že téměř polomrtvý Ježíš tebe co Petra, milostivým pohledem k poškání vybězí, a jako ondy na plačící ženy, tak i na tebe, w skutku-li nad hříchými svými truchlíš, pamětliv jest s blahým potěšením — totiž s odpustěním. Ony slze jsou slze hořkosti — tyto slze sladkosti.

(Božastav se při tom rozjímání.)

Bo rozjímání.

(Nyní w duchu svém padna(nouc) k nohám Ježíšce, budoucího Soudce svého, ožel svou neřádnost, vyhvaaje(jíc) Jeho milost.

W zděchnutí.

Žádné potěšení, ale slze pravé kajivosti od Tebe žádám, nejzarmoucenější Ježíši! jimiž bych hříchými své dnem i nocí hodně mohl(a) oplakati, a některak aspoň odměniti se mohl(a) za onu pro spasení mé přehojně wylitou nejsvětější krev Tvou. Ach, nekonečná Dobrota! z celého srdce Tě miluji, a wolím raději umřít, nežli Welebnost Tvou zúmyslným hříchem rozhněwati. O potě-

šfení dušse mé! potvrdiž svou milostí ono předsevzetí, abych v poslední hodinu života svého s celou důvěrou usmířené s Tebou dušse, k Tobě mohl(a) pohlížeti. Amen.

(Otče náš. — Zdrávas Maria. — Sláva Otci atd.)

V. Smiluj se nad námi, ó Ježíssi! R. Smiluj se nad námi!

Deváté zastavení.

P i s e ň.

Třetí Kristův pád toho zahanbuje,
Kterýž do předesslých hříchů se vracuje;
Kristu necest i bolesti činí;
Běda! pakli k pokání se nepřičiní.

V. Klaníme se Tobě, ó Pane Ježíssi Kriste!
a dobrořečíme Tobě.

R. Neb strže swatý križ svůj swět jsi vytkoupil.

R o z j í m á n í.

„Ježíš k hoře popravni se blíží, po třetí
leží pod křížem tíží.“

Znamenej dušse má! jak ze všech stran soužených a po třetí pod křížem ležící Ježíš žalostným hlasem tě napomíná, abys již jednou od zlých nawyfkostí svých ustoupila,

a k zlému lákajících příležitosti je vystříhala. Věz, že tyto jsou původ, proč tvůj Ježíš opět na zemi klesá, rána k ráně se přidává, a jeho nejsvětější krev na tobě neúčinně zůstává. Uposlechniž tedy milostné volání svého dobrotivého Ježíše ku pokání a polepšení, dokamadž v krvi Svě vzdychaje, milosrdenství, milost a odpustění ti velikomyšlně obětuje.

(Bozastav se při tom rozjímání.)

P o r o z j í m á n í .

(Dyň v duchu svém padna(nouc) k nohám Ježíše, budoucího Soudice svého, ožel svou v polepšení lenivost, vzhývaje(jíc) Jeho milost.)

W z d e c h n u t í .

O nejlaškavější Ježíši! skrousseným srdcem wyznávám, že nepravosti mé přecasto opakované Welebnost Tvou po třetí na zem porazily a rány obnovily. Ach, budiž milostiv mně hříšnému(ssné)! Silně před sebe беру, že od nynějška své zlé obvyčeje a nawyšklosti přemáhati, a těch obzvláště příležitostí všemožně chci se warovati, které mého hříšného pádu a tím Tvého přebolestného na zem klesnutí příčinou byly. Posilniž, ó můj Ježíši! Svou nejsvětější

Arwi mou ubohou, hříchů těžce zraněnou
— awssať již kající dussi. Amen.

(Otče náš. — Zdráwas Maria. — Slá-
wa Dci atd.)

V. Smiluj se nad námi, ó Jezíssi! R. Smi-
luj se nad námi.

Desáté zastavení.

B i s e n .

Zat na horu přišli, hned se Krista jali,
Jeho swatý oděw s kříží dolů stáhli,
Wsechny rány opět obnowili,
A zcela nahého lidu představili.

V. Klaníme se Tobě, ó Pane Jezíssi Kriste!
a dobrořečíme Tobě.

R. Neb strze sw. kříž swůj swět jsi wykoupil.

R o z j í m á n í .

„Jezíš zcela obnazen, octem a žlučí napájen.“

Zde dusse má připust jobě k srdci onu
náramnou bolest, kterou twůj nejčistší Je-
žíš pocítil w ukrutném swláčení a panen-
ského těla swého obnázení. Ustrň také nad
hořkostí žluče, nad kyselostí octa, jimiž Jeho

nejsvětější vyprahlý jazyk byl napájen. Z toho poznej, jak draze tvůj Bůh a Pán v přebolestném stržení roucha s nejsvětějšího těla svého, tvé nádherné sšperkováni, a hořkém, kyselém napájení tvou v jídle a piti nestřídmost musil zaplatiti.

(Božastav se při tom rozjímání.)

P o R o z j í m á n í.

(Nyní v duchu svém padna(nouc) k nohoum Ježíše, budoucího Soudce svého, ojel svou nádhernost a nestřídmost, vzhývaje(jic) Jeho milost.)

W z d e c h n u t i.

Ó nejztrápenější Ježíssi! jak veliký rozdíl jest mezi námi dvěma?! Tyš pln krve, pln ran a bolesti: já pať nehledám než samé marnosti, rozkošse a těla svého pohodlnosti. Ach, Pane! uznávám sšrouffeně, že nedržím se cesty Tvé a Tvých sšlépějí! Protož snažně Tě žádám o tu milost, abych mrtvením své nádhernosti a nestřídmosti do sšlépějí Tvých dokonale nastoupil(a). Dplakávám slepoty své, že jsem dosavad většší měl péci o tělo, které brzo potravou červů bude, nežli o svou ubohou, nesmrtečnou dušsi. Ó můj Ježíssi!

učin, aby již hořkost Tvého svatého umučení duffi mé chuti tou nejlíbeznějšší byla.
Amen.

(Otče náš. — Zdrávas Maria. — Sláva Otci atd.)

V. Smiluj se nad námi, ó Ježíssi! R. Smiluj se nad námi.

Zedenácté zastavení.

P i s e ň.

Tupými hřebi předně ruku pravou,
Hned na to prohnali ruku Krista levou.
Pať i nohy bolestně probili,
A na dřevo kříže ukrutně přibili.

V. Klaníme se Tobě, ó Pane Ježíssi Kriste!
a dobrořcíme Tobě.

R. Neb strže svatý kříž svůj svět jsi vytkoupil.

Rozjímání.

„Ježíš Verdneť newinný, na kříži rozpiat
pro nasse winy.“

Wzhledni, ó duffe má! jak nelidskou ukrutností outlé ruce i rozkoffné nohy tvého dobrého Ježísse, tupými hřebi ku dřevu kříže přibity byly. Již dávno nad tím

Žalmista w ojobě Pána Krista nářek wedel:
 „Bodli ruce mé i nohy mé: a sčeti
 wšfeky kosti mé.“ (Žalm 21, 17
 —18.) Rozpomeň se spolu 'dusse má,
 zdali tvoji zewnitřní neztkocení smyslowé
 nejsou ony hřeby, a přewrácená twá
 wůle horšši, než katanšké kladivo, jimiž
 ona ukrutnost se dowedla, a dosawád pro-
 wozuje? Pročez, dokud jessťe z rukou i no-
 hou trpícího Ježíše twého hojně přhšstici se
 krew u Otce nebeského se přimlouwá: Po-
 zastaw se při tom rozjímání, a upřimě si
 před sebe wezmi, swých smyslů wšfetečnost
 krotiti a swé wůle přewrácenost napraviti.

P o r o z j í m á n í.

(Mhni w duchu swém padna(nouc) k nohoum Je-
 žíše, budoucího Soudce swého, ožel srdečně wnitř-
 ních i zewnitřních smyslů swých rozpustilost, wyž-
 waje(jic) Jeho milost.)

W z d e c h n u t í.

Ach, Ježíši! mým prowiněním newážně
 ku kříži přibitý, kdož dá očim mým krawé
 potoky slzi, jimiž bych ukrutnost swou hodně
 mohl(a) oplakati? Jedině Twá, o můj nej-
 bolestnější Ježíši! w onu strašnou dobu
 hojně wylitá, přeswatá krew může twrdost

ukrutného srdce mého v pravdě obměkčit, nezkracenou vůli mou zlomit a slze mé rozvolnit. Uděl mi tedy svaté pomoci, a-
bych od tohoto okamžení z útrpnosti uad
Tebou, trpící Lásko má! své smysly krotil
(a), je přísně na uzdě držel(a), a vůli svou
Tobě docela podrobil(a); slouže(zic) pak
Tobě dle vůle Tvé, s umrtvenými smysly
zde na zemi, zasloužil(a) s oslavenými bývati
u Tebe věčně na nebi. Amen.

(Otče náš. — Zdrávas Maria. — Sláva
Otci atd.)

V. Smtluj se nad námi, ó Ježíssi! R. Smt-
luj se nad námi.

Dwanácté zastavení.

B i s c ů.

Na to kříž s Ježísem do povětří zdvihli,
Až pro velikou tíž v Ném pukaly žíly,
Tak rozpiatý visel tři hodiny,
Nebeského Krále Syn milý jediný.

V. Klaníme se Tobě, ó Pane Ježíssi Kriste!
a dobrořečíme Tobě.

R. Neb strže svatý kříž svůj svět jsi vykoupil.

Rozjímání.

„Ježíš na kříži Ducha vypouští.“

Považ, o duše má! s jakou vzteklostí oni ukrutní katané zdvižený kříž s ukřižovaným Ježíšem do jámy wpustili, až vssechny jeho kosti se zatřáslly, a rány se obnovily. Slyš také pobožnýmu srdcem, kterak za tebe svého (svou) protivníka(nici), u Otce nebeského Kristus Ježíš se přimlouvá, ráj kajícímu lotru připovídá, tou připovědí pak i tobě naději k odpouštění dává. Hle poroučí tě w osobě miláčka svého Jana, své nejsvětější Matce; žijni po tvém spasení, a — ó, zahoř k Němu láskou nejtvroucnější! — dotrpěw s skloněnou hlavou z lásky k tobě ducha vypouští! S co tedy, duše má! co učiníš, widouc svého milého Ježíše pro spasení své umíratí?

(Božastaw se při tom rozjímání.)

Po rozjímání.

(Styň w duchu svém padna(nouc) k nohoun Ježíše, budoucího Soudce svého, ožel vssechna swá protwinění, jenž jsou půwod Kristowa usurcentí, wzhwaje(jíc) Jeho milost.)

W z d e c h n u t i.

Ach pro mé spasení usmrčený Wykupiteli! u dřeva kříže Twého skrousseně se koří ona hříšná dusse, která jest příčina Tw přehořké smrti. Ach co jsi to učinila, nešťastná dusse ma?! Wina twá přeweliká — přenešmirná! — dopustilas se wraždy té nejhroznějssi a nejohavnějssi! A předce, Twá ó můj Ježíssi! nekonečná Dobrota, s kterou nejsvětějssi ruce Swé na kříži po mne rozpínáš, přeswathý bož mi otvíráš, a Božskou hlavu swou ke mně nakloňuješ: takowou naději mi působí, že nezoufám pro hříchy swé, ač přeweliké; ale, jako tudy u poswátneho oltáře kříže Twého slawně oswědčuji, že dle wíle Twé a z lásky k Tobě, wšsem wšsudy wynníkům swým z celého srdce odpouštím: tak i sám(a) prominuti a odpusttění od Tebe můj Jesu Kriste! s celou důwěrou očekávám. Posléz, ó můj milý Ježíssi! pro onu hořkost, kterou pro mne na kříži okusil, když nejsvětějssi Dusse Twá z těla wyházel, buď milostiw mé dusi při jejím wykročení, a rci k ní ona slowa wšsi

útěchy nejplnějši: „Dnes budeš se mnou v ráji!“ Amen.

(Otče náš. — Zdravas Maria. — Sláva Otci atd.)

V. Smiluj se nad námi, ó Ježíši! R. Smiluj se nad námi.

Trinácté zastavení.

R i s e ň.

Mrtvého Ježíše s kříže jsou složili,

A na klín bolestné Matky položili,

Takou žalost srdce její mělo

Pomaz, když líbala Syna mrtvé tělo.

V. Klaníme se Tobě, ó Pane Ježíši Kriste!
a dobrořečíme Tobě.

R. Neb s kříže sv. kříž svůj svět jsi vykoupil.

R o z j i m á n í.

„Ježíš pro hříšníka umučen, na klín materský položen.“

Zde, ó duše má! rozvážlivě pozoruj, co jest to „Ježíš Syn Boha živého, umřel pro člověka hříšného!“ — Umřel zajisté za tebe, duše má! která jsi

Jeho smrti tolikrát příčina, a dosavad Jemu lenivě sloužiti, Srdce Křičky Boží hříchů svých bolestněji, než ranami Kristovými, pronikati nepřestáváš. Pozastav se při tom rozjímání, abys pomocí Marie Panny jasně poznala, a u pohledu na nemýpravitelné strasti a mučy této bolestné Matky Páně živě pocítila, co jest to: „Ježíš pro hříšníka umučen, na kříž Matky své položen!“

Bo rozjímání.

(Nyní v duchu svém padna(nouc) k nohám Ježíše, budoucího Soudce svého, ožel v službě Boží lenivost, vyhývej(jic) Jeho milost.)

W z d e ch n u t í.

Uznávám, ó nejbolestnější Panno! že smrtí nejmilejšího Syna svého já nejvíce jsem winen(winná). Hruža pojímá z toho dušsi mou! A předce nemohu jinak, chci-li odpustění dojeti, než právě k Tobě, zarmoucená Matko! s dětinnou důvěrností útočisstě své vzíti! — Ó Matko lastavého slitování! pro nemýslonné Srdce svého bolesti, kteréš tehdyž, majíc mrtvého Syna na mateřském křížě svém, v plné

míře pocítla, wypros mi tu milost, abych stále na paměti měl(a), že tvůj rozmilý Syn pro mne, zlosti hříchů mých, byl jest k tvému nesmírnému hoři tak hrozně umučen; a poznaw(ssi) tak hříchů svých ohavnost a ukrutnost, oplakával(a) jich dnem i noci; rozkřivil(ssi) se pak ku křesťanské w dobrém horlivosti, hotow(a) byl(a) wšse, z lásky k swému, pro mne usmrcenému Ježíssi, a z lásky k Tobě, pro mne zarmoucená, bolestná Mátí, činiti, opustiti, trpěti, ano i milerád pro nás umříti. Amen.

(Dtče náš. — Zdráwas Maria. — Sláwa Dci atd.)

V. Smiluj se nad námi, ó Ježíssi! R. Smiluj se nad námi.

Čtrnácté zastavení.

P i s e ň.

Posledně Ježísse donesli do hrobu.
Zde ssetřij, dusse má, která w onu dobu
Mát Kristowa s jinými truchlela,
A smrt Syna swého srdečně želela.

V. Klanime se Tobě, ó Pane Ježíssi Kriste!
a dobrořečíme Tobě.

R. Ned strže sw. kříž swůj swět jsi wchtoupil,

Rozjímání.

„Pohřeb Pána našeho Ježíše Krista.“

Dhledni se duše má ještě jednou na mrtvé, od paty nohy až k vrchu hlavy zraněné Kristovo tělo, které nyní klidně v hrobě odpočívá, a ještě nyní milosrdenství a odpustění ti připovídá a nabízí: pakli jen hříchů svých upřímně se odřekneš — jim odumřeš! Dále zpomeň, že nejsvětější tvého Ježíše tělo, podle obyčeje židovského drahými mastmi pomazáno a v novém hrobě pohřbeno bylo. Zdalíž pak také srdce tvé, alespoň po svátostní zpovědi, bývá tak vyčištěno aby v něm tvůj Ježíš jako v nějakém novém, slzami stroufšené lítosti vyumytém, upřímným předsevzetím opravdivého polepšení ozdobeném hrobě po svatém přijímání mohl přebývati!

(Božastav se při tom rozjímání.)

Bo Rozjímání.

(Nyní v duchu svém padna(nouc) k nohoum Ježíše, budoucího Soudce svého, ožel svou k nejsvětější Svátosti oltární neuctivost, vzhovaje(jíc) Jeho milost.)

W z d e c h n u t i.

Klaním se Tobě, nejlaskavější Ježíši! jenž jsi z pouhé nedostihlé své Dobroty, tak bolestnou cestu pro mé spasení vykonati ráčil. Odpust, ó Pane! nedokonalosti mé, které jsem se jakkoli dopustil(a) v přestvatém cvičení této Tvé nejbolestnější cesty. Uděl mi tu milost, za kterou, skrze vssedchnu Tvou Krev na té cestě wylitou, srdečně Tě žádám: abych budoucně nejsvětější Tělo Tvé v Swátosti oltární wždy hodně s nejhlubší uctiwoostí a s nejhojnějším užitkem, přijímal(a), a při tom přehorlkou smrt Tvou wděčně a soutrpně sobě připomínal(a); po posledním pak někdy hodném přijímání při wyltročení z tohoto swěta, bez bázně před smrtí a hrobem, důwěrně wzhýwal(a) Tvé, ó můj Ježíši! a Matky Tvé přemilé, nejsvětější Imeno, až bych je po tom w nebi s Anjely a Swatými wděčně opětoval(a) Amen.

(Otče náš, — Zdráwas Maria. — Sláwa Otci atd.)

V. Swému wlastnímu Synu Bůh neodpustil.
R. Ale wšdal Jsi za nás wssedch.

Prosíme Tě, ó Pane! vzejti na tu svou čeleď, za kterou Tvůj jednorozený Syn, náš milý Pán a Spasitel Kristus Ježiš, neodporoval se v ruce hříšníků dáti, a muky kříže podstoupiti, kterýchžto s Tebou i s Duchem Svatým, rovný Bůh, živo jest a králuje na věky věkův. Amen.

V. Be vsi ouzlosti, a nassem souzeni.

R. Přispěj nám k pomoci blahoslavená Panna Maria.

Prosíme Tě, Pane Ježíssi Kriste, ať se za nás nyní, i v hodinu smrti naší u Tvého milosrdenství přimluví blahoslavená Panna Maria, jejížto nejsvětější duši v hodinu Tvého umučení meč bolesti pronikl: strže Tebe, Spasiteli světa, kterýchž s Otcem, i s Duchem Svatým živo jsi a králuješ na věky věkův. Amen.

V. Smiluj se nad námi, ó Ježíssi! R. Smiluj se nad námi!

Zastavení před nejsvětější Svátosti oltární.

B í s e ň.

Pochválena buď Svátost oltární!
 Též neposkvrněné početí mé Panny
 Marie, svatě Boží Rodičky,
 Jakož na počátku, tak nyní i vždycky!

(Čestkrát Dítě náš. — Zdrávaš a tolikrát
 Sláva Dci atd.)

V. Chléb s nebe dal jsi nám, ó Pane!

R. Všechnu líbeznu chuť v sobě mající.

O Bože! jenž jsi nám v předivné
 Svátosti oltární památku svého umučení
 zanechal, popřej nám, Tež žádáme, tak Tvého
 Těla a Krve sv. tajemství uctiti, abychom
 užitek Tvého vykoupení ustavičně v sobě
 pocítili, jenž jsi žitv a králuješ s Bohem
 Dtcem, v jednotě Ducha Svatého, rovný
 Bůh na věky věkův, Amen.

V. Pochválena buď nejsvětější Svátost
 oltární.

R. A neposkvrněné početí nejblaho-
 slavenější Panny a Matky Boží Marie.

We jmenu Dtce, i Syna, i Ducha
 Svatého. Amen.

Píseň k lsbáni swatého kříže.

1. Když w myšlení usmrcený — Jezisse se
rozjímám, — Bolest w srdci cítím wždycky, —
A žalostí umdlívám! — Vidím Jezisse mého, —
Na kříži rozpiatého, — Libám již swatý kříž, —
Na němž umřel Pán Jezis.

2. Sem, sem pojďte a pospěšte, — W
wšickni andělowé, — S lásky k němu, Kristu
mému, — Jděte Serafinowé; — Ať mé kamenné
srdce — Nad Kristem ustrne se. — Libám již atd.

3. W té pak době nemá sobě, — Kdyby
hlavu položil, — Jeho srdce w něm se třese, —
Bolesti se proměnil; — Nemá místa Bůh a Pán,
— Na kříž těžce ukován. — Libám již atd.

4. Nahý jest pněl, ó jak musel — Hanbu,
posměch snášeti, — Ano sami andělowé — Ne=
mohou naň patřiti! — Wšak předc s lásky k člo=
wěku — Wydal se jest k posměchu. — Li=
bám již atd.

5. Celý, wšecken w krvi stropen — Za
nepravosti moje, — Láska čistá sama Krista —
Na kříž zde podrobuje, — Připravuje na hla=
wu — S trní welkou korunu. — Libám již atd.

6. Ach bolesti! patřte wšickni — Živlowé
pod oblakem — Na Jezisse, každá duše — Skou=
mej rány w srdci mém; — Jistě toho hned po=
znáš, — Koho milowati máš. — Libám již atd.

7. Svaté tělo Pána mého — na dřevě
 kříže jest přelo, — Tat zraněný, zkrvácený —
 Nemaje žádné tráhy; — Z rukou, nohou i ze
 srdce — Krev se lije dost prudce. — Libám již atd.

8. To za tebe, ó hrššníci! — Tvůj Bůh
 a člověk spolu — Sstoupil s nebe, chtěje tebe —
 Zanechaje andělů, — Vy moh' přivesti k Otci
 — Svou vykoupnou owci. — Libám již atd.

9. Nan ukrutných a bolestných — Na těle
 Krista Pána — Na tisíce, ach což více, — Přelst
 On mezi lotrama! — Jakby byl ten nejhorší!
 — O, Bože všemohoucí! — Libám již atd.

10. Tělo drahé, tělo Páně — Vyhlíží
 zohavené, — Wisi kříže s těla tuze, — Ach jak
 jsi rozedrané! — Krev se lije ze všech žil, —
 Vych' moh' míti s Ním podíl. — Libám již atd.

11. Vzpomeň na mne w ráji, Páne, —
 Umučený Ježíši! — W tvoje ruce, ó můj Kri-
 ste — Odevzdávám svou duši; — Tvoje
 hrozná trápení — Ať prospějí k spasení. — Li-
 bám již atd.

12. Ach, bolestná, ó Maria! — Matko,
 plná milosti, — Tě žádáme, Matko Páně, —
 Pro tvých sedm bolesti: — Dejž nám smrt Syna
 tvého — Rozjímat dne každého! — Libám již atd.

Píseň k uctění sw. kříže.

1. Pozdraven buď swatý kříži, — Drahou
krmí ozdoben! — Na němž byl pro hříchu tůži —
Král a Bůh můj usmrčen. „Tebe wzhívám —
wroucně líbám, — Tobě se obětuji.“

2. Buditj ctěno swaté dřevo, — Nadeje
wssí pramene! — Zimj nám peklo uzavřeno, —
Něbe jest otevřené. — Tebe wzhívám atd.

3. Buď mou zbraní swatý kříži! — W kaž-
dém zlém pokuffení, — Silným sstítem w ctnosti
tůži — J w hříchu přemožent. Tebe wzhívám atd.

4. W nepřátelském dolhání — Tyš jen
silná obrana, — W každém swěta utiskání —
Nejmocnějši ochrana. — Tebe wzhívám atd.

5. Utěcha we wssch ja'ostech, -- Podpora
jssi w slabosti; — W strastech i wssch pochyb-
nostech — Ty jen učíš moudrosti. -- Tebe wzhí-
wám atd.

6. Boha w duchu, w prawdě ctíti, —
Lásku míti k bratřim swým, -- W powolání wěr-
ným býti, — S tebe, Kříži se učim. — Tebe
wzhívám atd.

7. Tlačí-li mne kříž bolesti; — Hrozí netr-
pěliwost — Učič: co Bůh w newinnosti — Trpěl
za mou nehodnost. — Tebe wzhívám atd.

8. Kříž je moje je dědictví — S Krista na mne složený; — Jím, kdo wjit chce do království — Musí býti ztížený. — Tebe wzywám atd.

9. Neprátelům odpouštíti, — Za ně Boha prositi; — Dobrým za zlé jim spláceti, — Tak Ty wellš činiti. — Tebe wzywám atd.

10. W kříži stínu dobře dlíti, — Dobře jest zpočiwati, — Swatým Křížem započítí, — Wšfecto i dokonati. — Tebe wzywám atd.

11. Kdo se s Křížem zde seznámi — Má jej wždy w uctiwosti, — Tenk nalezne při skonání — W něm nebeské radosti. — Tebe wzywám atd.

12. Spasiteli! jenž jsi z lásky — K padlému člověčenství: — Nešl Kříž, rány bolesti, — Přemnohé protivnosti: — Tebe wzywám — kříž Tvůj líbám, — Tobě wroucně děkuji. Amen.

Pozdravení wšech oudů trpícího Krista Pána.

Pozdravená buď přeswatá hlawa Spasitele mého Ježíše Krista, kterážto pro mne byla trním korunována; nejmilejší líce, které jste byly uplňwané a políčkwané; milostiplné oči slzami a krví pro nás za-

lité; blahoslawená ústa, žluči a octem napájená; dobrotivé ušši, hanlivými a rouhavými slovy zlehčené; ponížený krk a rozedraná záda, tuze bitá a bičovaná. Pozdravené buďte přehodné ruce a ramena Páně, pro mne na kříži rozpiaté a raněné; lásky plné srdce a milostné prsa, kopím pro mne prohnané, z ničeho voda a krev pro mé spasení se přelila; ponížená kolena, w zahradě a jinde často pro mne ohnutá a na cestě na horu Kalwarii rozrážená; přesvaté a newinné nohy, pro spasení mé úplně unavené a pro mne hřeby přibyté. Pozdravená buď nejdrazší Krev Pána Ježíše Krista, za mne hříšného(nou) z celého těla jeho hojně wylitá; přesvaté Tělo na dřevě kříže pro mne zavelené, zraněné, usmrčené a pohřbené; nejsvětější duše w přehořkém umučení až do smrti soužená a w ruce Otcovy poručená. W témž odporučení odporučím Tobě, ó Pane! dnes a každodenně duši mou, život můj, srdce a tělo mé, wšecky smysle a skutky mé. Pozdravení buďte wšickni jiní oudové, žily a kosti, a celé člowěčenstvo Ježíše Krista, jenž pro mne tři a třidceti lét, práci, unavením a bídou spasení mé způsobilo. Ó nejdobrotivější Ježíši! pro

tyto swaté oudy a weliké bolesti Twé wroucné
 Tě prosím, abys mi udělil pomoci w pro-
 timenstwich, síly w pokusseních, odpusttění
 hříchůw, života polepsseni, blahoslawené
 skončení a wěčné spaseni. Amen.

Modlitba jw. Bonaventury
 k Panně Marii bolestné.

Ó nejsladší Panno Maria! prosím
 tě strže onen meč bolesti, kterýž pronikl
 duffi twou ana jsi nejmilejšího Syna twého
 obnazeného, na kříži wynáhsseného, jeho swaté
 ruce a nohy hřeby probité, a wssedko tělo
 jeho křiwí a ranami pokryté widěla; nadchni
 srdce mé útrpností k trpícimu Synu twému
 a hořkou litostí nad mými hřichy, jimiž
 jsem jej křížowal(a), aby swatá krew jeho
 na mne zmařena nebyla, anobrž mne očis-
 tila a srdce mé swatými cnostmi obohatila.
 Pomni ó milosrdná Panno! na oné muky,
 kteréž jsi trpěla při nejbolestnější smrti je-
 dnorozeného Syna Twého a stůj při mně,
 zvlássl při skonání života mého, když jazyl
 můj nebude se moci pohybowati, by tebe
 wzhýwal, když se tmíti budou oči mé, když
 se zawřou ussi mé a opuští mne wssedky
 mocnosti a smysly mé. Ó tenkráté nejsladší

Panno! pomni na ony modlitby, kteréž před tváří dobrotivosti tvé wyléwal(a) jsem, a poroučej ducha mého nejmilejšsimu Synu tvému, Pánu našsemu, abych moci přimluty tvé sřze něho ode wšech muč a weliké hrůzy oswobozen(a), žádoucimu odpočinutí přiveden(a) byl(a), kdežto ty uyní w hojnosti své sláwy wěčně panuješ, abych tamto s tebou jej oslawowal(a), kterýž s Ot-
cem i s Duchem swatým žiw jest a kraluje od wěků na wěky. Amen.

Uctění bolestného Srdce Marie Panny.

V. Bože tu pomoci mě wzejti,

R. Hošpodine k spomáhání mému pospěš.

Sláwa Dci i Synu atd.

1. Truchlím s tebou, ó přebolestná Matko Maria! pro onu bolest, kterou tvé něžné Srdce při prorokování sw. kmeta Simeona pocitilo. O rozmilá maticko! pro toto tvé zarmoucené Srdce, račiž mi od Boha: ctnost pokory a dar swaté bázně Boží wšprositi. Amen.

(Otče náš. Zdráwas Maria. Sláwa Dci atd.)

2. Truchlím s tebou, ó přebolestná Matko Maria! pro onu ouzkořt, kterou tvé útlocitné Srdce při útěku do Egypta a tvého tam se zdržování pocítilo. Ó rozmilá Maticko! pro toto tvé ouzkořtné Srdce ráciž mi: ctnost štedrořti a dar pobořnosti wyprořiti. Amen.

(Otče náš. Zdrávas Maria. Sláva Dci atd.)

3. Truchlím s tebou, ó bolestná Matko Maria! pro onen zármutek, v němž tvé starořtlivé Srdce upadlo, řdyž jři tvého milého Ježiře byla ztratila. Ó rozmilá Maticko! pro toto tvé velmi řklicené Srdce wyžádejž mi: ctnost řiřtoty a dar umění. Amen.

(Otče náš. Zdrávas Maria. Sláva Dci atd.)

4. Truchlím s tebou, ó přebolestná Matko Maria! pro ono se zhroření, jež se mateřřkého Srdce tvého zmocnilo, řdyž jři se s Ježiřem, těžký řřiz nesoucím, potkala. Ó rozmilá Maticko! pro toto tvé milující, bolem puřající Srdce ráciž mi: ctnost trpěliwosti a dar řřly wyprořiti. Amen.

(Otče náš. Zdrávas Maria. Sláva Dci atd.)

5. Truchlím s tebou, ó přebolestná Matko Maria! pro ono děsné trápení, jež tvé statečné Srdce wytrpělo, když jsi při smrtelné ouzkości Ježíšové na kříži, přítomna byla. Ó rozmilá Maticko! pro toto tvé tak velmi strápené Srdce wyžádej mi: ctnost střidmosti a dar rady. Amen.

(Otče náš. Zdrávas Maria. Sláva Dci atd.)

6. Truchlím s tebou, ó přebolestná Matko! pro onu srdeční ránu, kterou srdce tvé útrpné raněno bylo, když bodnutím s kopím bož Ježíšůw otevřen a jeho lásky nejhodnějšší srdce probodnuto bylo. Ó rozmilá Maticko! pro toto tvé tak bolestně probodené Srdce račiž mi: ctnost lásky k bližnímu a dar rozumu wyprostiti. Amen.

(Otče náš. Zdrávas Maria. Sláva Dci atd.)

7. Truchlím s tebou, ó přebolestná Matko Maria! pro oné tiché trápení, jež tvé lásky plné Srdce wytrpělo, když Ježíš do hrobu wložen byl. Ó rozmilá Maticko! pro toto tvé nanejwejš zarmoucené Srdce wyprosiž mi: ctnost horlivosti a dar moudrosti. Amen.

(Otče náš. Zdrávas Maria. Sláva Dci atd.)

V. **Be** vsí ouzosti a w našem soužení,
 R. Přispěj nám tu pomoci, ó přeblahoslavená Panno Maria.

V. Droduj za nás, ó nejbolestnější Panno!

R. Abychom hodni učiněni byli zaslíbení Kristových.

M o d l i t b a. Ráčíž nám, prosíme Tebe, Pane Ježíssi Kriste, milostivě propůjčiti, aby přeblahoslavená Panna Maria, Matka tvá, jejížto nejsvětější duši w hodinu umučení Tvého meč bolesti pronikl, nyní i w hodinu smrti naši u Božíké dobrotivosti Tvé se přimlouvati ráčila. Strže Tebe, Pane Ježíssi Kriste, Spasiteli světa, jenž s Bohem Otcem i Duchem svatým žiw jsi a kraluješ na věky věkůw. Amen.

Boznamenaní. Papež Benedikt XIII. udělil na každý Otce náš a na každé Zdrávas 300 dní odpustků těm, jenž naduvedené uctění bolestného Srdce Marie Panny w pátek aneb w postě se modlí; a 100 dní odpustků na každý jiný den w roce. Kdo se to každodenně modlí, dojde jednou w měsíci plnomocných odpustků, jež také dušičkám přivlastniti možná.

Posváni Serafinské Porciunkule.

Slavnost „Porciunkule“ jest w celém nynějším křesťanském světě rozšířena, a přemnozí putují k této slavnosti, anižby o původu jejím dostatečně známosti měli, pročež chceme w tomto přídavku nejpotřebnější udaje a důvody pro tuto slavnost sestaviti.

Co se předně jména týče, znamená „Porciunkula“ z latinského, tolik co díl neb díleček. Co do významu vyrozumívá se slowem „porciunkula“ jeden malý a sprostý kostelíček we Blassich, asi míli od města Assisi stojící, 17 stěviců z šitky, 37 z dětky, s malou věžkou, její swatý otec Frantisek Serafinský obnowil. Tento chrám byl sw. Frantisku a jeho duchovním synům darován, její pak sw. muž z potoky „porciunkula“ nazwał. Byl původně zasvěcen Panně Marii Andělů. Sw. tento Otec, si jej pro jeho samotu, a že zvláště ctíl Matku Boží a anděly, wyvolil. Zde započal sw. Frantisek svou sw. řeholi, zde byla jako kolébka jeho sw. řádu, a zde i swatý život svůj dokonal. Řád Frantiskánský se dosud jim honosí. *)

Tento swatý, o spasení duší lidských welmi pečlivý muž, měl jedné noci léta Páně 1221

---

*) W Braze před kostelem Matky Boží Sněžné (u Frantiskánů) stojí dle ryboru toho tatovný chrámeček, Bohu žel nyní zanebaný — hlasitě volá o smilování!

právě kdž ve svém pokojíčku za spasení hříšníků se modlil, toto vidění. Ukázal se mu anděl ika k němu: „Frantisku, pospěš i hned do kostela, neb Kristus Pán s svou nejsvětější matkou a s množstvím andělů tebe očekává.“ Frantisket slyše to radostně poselství, neměšťal a pospíchal do kostela. Spatřiv Pána Ježíše i Pannu Marii po pravé ruce, oba na krásných trůnech na ol-táři sedící, ulekl se velebnosti té, padl na zemi, a v nejhlubší pokore svému Bohu se klaněl, nedtěje ani svých očí vzhůru pozdvihnouti. Tu promluvil k němu Kristus takto: „Frantisku, vy-slyšel jsem tvou vroucnou žádost a k milosti jsem ji přijal, a poněvadž všim, s jakou horlivostí ty i rád tvůj o spasení duší se štaráte, protož žádej k spasení těch duší milost, jakou chceš, a já ti ji povolím.“ Frantisket velice se radowaw, s hlubokou pokorou a důwěrou takto prosil: „D můj Pane Ježíši! já bidný hříšník twé Božské we-lebnosti prosím, abys ráčil křesťanskému lidu a všem, kteříž s dokonalou lítostí ze svých hříchů se wyznají, a tento kostelíček nawššlíví, odpustění všech hříchů uděliti.“ Džní obrátil se k nej-světější Panně, a ji za přimluwu snažně prosil, tať je ona dvojí přimluwu k svému Synu učinila.

Kdž se matka Boží takto byla u Syna swého přimluwila, řekl Pán Ježíš velmi lastawě Fran-tiskowí: „D Frantisku, milost, o kterou prosíš, jest příliš weliká, nieměně žaslubuje twá horlivá žádost mnohem wětší; protož milostiwě povolují, co žádáš, a udělují tomuto mé Matky kostelíčku generální a plnomocně odpustky; wšak jdi předce k mému míštržiteli na zemi, jemuž jsem dal

moc svazovati a rozvazovati, a žádej ve jmenu mém, aby tobě tyto odpustky povolil a potvrdil.“ Na to se to nebeské panstvo ztratilo. Frantisset pak jsa pln radosti, Kristu i Marii Panně za tu velikou milost díky činil. To se stalo l. P. 1221.

Jestě to ráno odebral se svatý Frantisset s bratrem Massem, do Perus, kdež tenkrát papež Honorius III. bydlel. Dosáhnuto audienci u papeže mluvil k němu takto: „Nejsvětější otče! já jsem jeden starý a spustlý kostelíček svaté Marie Borciunkula nazvaný blíž města Assisi obnowil a v něm bydlíme my menší bratři; nyní pak prosím sřzce lásku Pána našeho Ježíše Krista a jeho nejslavnější matky, i pro spasení hříšných duší, aby Basse Swatost ráčila tomuto kostelíčku plnomocných odpustků pro všedky hříchy beze vši almužny milostivě uděliti.“ Papež slyše tu žádost a za opovážlivou ji považuje, protože tenkrát ještě zřidka odpustky se udělovaly, odpověděl takto: „Frantissete, tvé žádosti nemůžeme svoliti, neb není obyčej apoštolské stolice odpustků bez almužny (kterážto k udělení jich se požaduje) udělovati, nicméně nám pověz, na kolik let takové odpustky žádáš?“ Svatý Frantisset pravil: „Nejsvětější Otče! já leta neřádám, ale dusse.“ Zať dusse? tázal se papež. Frantisset odpověděl: „Já žádám, aby každý křesťan, kterýž s dokonalou lítostí ze svých hříchů upřímně se wyzná, a kostelíček Borciunkula nawšstiví, od vši winy a pokuty, kterouž sřzce své spáchané hříchy již od své mladosti zasloužil, na zemi i na nebi byl ořwobožen; a neřádám ve jmenu mém, nýbrž

we jmenu Pána nasseho Jezíše Krista, jenž mě t Wassi Swatosti poslal a mĕ natĕdil, abych tyto odpustky žádal.“

Papež slyše, že Kristus Pán Frantiska t němu poslal, nadpřirozeným způsobem ustrášen a pohnut, takové odpustky l. P. 1221 potvrdil, řka: „Boněwadž tebe sám Kristus t nám poslal, povolujeme wšedko, oč jsi žádal.“ Kardinálowé přítomni wšak mrzutí nad touto žádostí zrazovali takové jednání swatému otci pravíce, že takto odpustky w swaté zemi, a swatých Apostolů Petra a Pawla w Římě méně než prvé budou wáženy. Papež wšak zůstal na swém řka: „Co jsme již jednou umluwili a povolili, to nemůžeme a nechceme zrušiti.“ Kardinálowé nemohouce pohnouti swatého Otce, aby wjal nazpět slovo, jež byl wřekl, radili mu, aby aspoň jistý čas a den w roce t dosáhnutí těch odpustků ustanowiti ráčil. Papež uwažuje ta slowa prawil: „My povolujeme, aby wšickni w Krista wěřici, kteří s pravou strousseností ze swých hříchů se wyznají, a kostel Panny Marie Andělůw nawšstíwí, ode wšsi winy i pokuty oswobozeni byli, a to ustanowujeme pro wěčné časy na jeden den w roce.“

Když takto swatý Frantisek t milosti dosáhl, políbil swatému Otci nohy a obdržetw požehnání chtěl odejiti, papež ale zadržel ho řka: „D sprostý člowěče! kam jdeš, a kde máš swědectwí jaké, že jsi takových odpustků dosáhl? „Swatý Frantisek ujistkowal papeže, že slowa jeho mu postačují, protože skutek ten Boží jest a Bůh jej zajisté potvrditi a oznámiti ráci a prawil, že nežáda

jiné bully neb papežského listu, jediné nejblažostavenější Bannu Marii, ani jiného notáře, než Bána Ježíše, ani jiných svědků, leč svaté anděly, kteří přítomni byli. Takto mluvě pln radosti odessel. Následující pak noci utápal se modlicimu Kristus Ježíš a mluvil k němu w tento smysl: „Františku, věz, že tyto odpustky nejsou na zemi, ale i na nebi ztvořeny jsou a mnohým hříšníkům k spášení sloužiti budou.“

Posud wšak nebyl ustanowen den k dosazeni tak drahých a wanešných odpustkůw, a nikdo ještě nemohl jich státi se účastným. Následující událost wšak byla příčinou, že tento den byl ustanowen.

Jedné noci měsíce ledna totiž byl swatý František, právě kdýž se wroucně modlil, od ďábla pokoussen a k hříchu nečistoty ponoukán. Aby se toho pokusiení sprostil, šel do zahrady a svolékna oděw svůj wrhl se do trní, a tak dlouho nahý w něm se wálel, až ze wšech jeho údů krew hojně se prýštila. Kdýž takto pokusiení se protiwil, a tělesnou žádost přemáhal, spatřil najednou s podivením ker u veliké jasnosti, celý nejkrásnějšími čerwenými a bílými růžemi obrostlý, a w tu chvíli cítil se nebeskou radostí opojena a wšeho pokusiení zbawena. Widěl též okolo kre množství andělůw stojících s obou stran cesty, jenž weše ke kostelu. Jeden pak z těch křižat nebeských a kostela přišel a mluvil k Františkowi: „Bože, Františku, Kristus se swou nejswětější matkou tebe w kostele očeláwají.“

Swatý Frantisek wstal hbitě, a chtěl svůj hábit obléci, spatřiv se wšak již oblečena utrhnul těch dwanáct bílých a dwanáct červených rúží a pospíchal do kostela tím andělským poradím. Spatřiv Krista Pána a Pannu Marii u veliké slávy na oltáři sedící, klaněl se jim w nejhlubší poníženosti a ty rúže jim obětoval, což Kristus i Maria Panna se zalibentím od něho přijali. Na to otevřew ústa swá prosil Frantisek takto: „Nejdobrotiwější Pane a Bože! poněwadž twé welebnosti se zalíbilo, tomutu kostelíčku plnomocných odpustků uděliti, prosím Tebe, ráciž také twými nejswětejšími ústý jmenowati a ustanowiti den, na kterém jest možno těch odpustků dosahnowati“. K této žádosti Frantiskowě swolil Pán Jezib a ustanowil k tomu konci první den měsíce srpna od prvníh nespór až na druhý den do slunce západu. Swatý Frantisek tázal se dále Pána Krista řka: „Pane, jak pať to bude lidem oznámeno, aby twým slowům uwěřili“. Načez Kristus odpowědel: „Zá swým časem to způsobím, ty ale wezmi některé z bratrů twých, kteří to zjewení widěli, wezmi též některé z těchto rúží, a jdi k mému náměstkw, obětuj mu ty rúže, a on ti den ustanowí i také ty odpustky rozhlásiti nařídí.“ Obdržew takowou radostnou odpowěď děkowal swatý Frantisek Kristu i jeho milé matce we jmenu wšech hršníků za tu velikou milost, a swatí anjelé hlasitě zpíwali Te Deum laudamus (Tě Boha chwálíme). Potom pať to nebeské zjewení se ztratilo.

Swatý Frantisek wezma 8 oltáře ty od Krista zanechané rúže, a tři bratry swé, k papeži

do Říma se ubíral, a jemu i také kardinálům rozložil slova a nařízení Kristova oznámil, a k potvrzení toho i také ty říze jemu předložil a obětoval. Kteréž kdýž papež krásně, čerstvě a wonně ušel, poněwadž to bylo w měsíci lednu, welice se divil, a z toho dostatečně o pravdě Frantiskových slov přesvědčen, pravil: „Poněwadž nyní ujistění jsme, že to vůle Boží, nejwššího to a pravého papeže jest, aby tento weliký poklad hrískům k potěšení udělen byl, protož na místě jeho povolujeme na wěky plnomocně odpustky w jmenowaném kostelíčku swaté Marie Andělůw od prvních nespór prvního srpna až do západu slunce na druhý den“

Abý wšak tyto odpustky w onom kostelíčku udělowány a lidu ohlášeny býti mohly, dal swatý otec na čtyry biskupy, do Říma, do Tullia, Eugebia a do Nucerie psáti jim poroučeje, aby ke dni prvního srpna do Říma se sjeli, kostelíček onen Banny Marie slavně posvětili a ty odpustky lidu ohlásili. Horlivoostí swatou roznicen přičinil se swatý Frantisek nejwíce o uskutečnění tohoto rozkazu; pročež sám nadřecená psaní oněm biskupům odowzдал a k ustanowenému dni wšoké lesseni postawiti dal, aby lidé tím spíše ony biskupy widěli a slyšeli. K určitému dni shromáždili se tito biskupové do Říma, a wstoupili na připrawené lesseni. Z jejich nařízení oznámil swatý Frantisek přítomným zástupům wíce andělskou než lidskou horlivoostí, která a jakým způsobem tyto odpustky od samého Krista Pána pro wěčné časy uděleny a od papežské stolice potvrzeny jsou, tak že při těchto

slowích wššicni posluchači u wnitř welice pohnuti byli. Schromáždění biskupowé wššak slyšsice slowo „na wěčné časŷ“ nijak k tomu swoliti nechťeli, ale uradkowsse se mezi sebou, ty odpustŷ jen „na deset let“ lidem ohlásiti chťeli a to nejwice biskup Asišŷŷŷ, kterŷ, kdŷž ty od Krista na wěčné časŷ udělené od swatého otce potwzžené odpustŷ lidu oznamowal, chťel práwě slowa „na deset let“ wšslowiti, amššak (jistě řízenim Božim) „na wěčné časŷ“ říci byl prinucen, proti wůli swé. Z domlouwáno mu od druhých biskupů, wšše ale nadarmo, neb i tyto prinuceni byli místo na deset let říci „na wěčné časŷ“. Nemohouce se wůli Boží protiwiti, kterouž w tē události spatrowali, oznámili to lidu říkouce: „Chťeli jsme sice tyto odpustŷ jen na deset let oznámiti, wššak mocí Boží prinuceni jsme byli je na wěčné časŷ udělené oznámiti.“ Lid slyšsice to welice se diwil a tím wětšší žádostí a nadějí práhnul po dosazeni těchto odpustŷ, za to Boha chwálíce, diw ten a žárat na wššech místech hlásajíce.

Následující pať noc spatřiti bylo nebeskou holubici, kteráž třikrát w kostele obletěla, z čehož mezi lidem powstalo weliké užasnutí a podiweni. Spatřil tēž jeden nábožný bratr před oltárem klečící, jak Rodička Boží s nebeským dětátkem swým wššemu přítomnému lidu swého materšského požehnání dala a pať s tou holubici k nebi se odebrala.

Jestě mnohými jinými žáraty ráčil Bůh tyto odpustŷ potwrditi, z nichž tuto jeden uwáďme: Jistá žena putowala k oné slawnosti Bor-

ciunkule, aby tam svou pobožnost vykonala, chtě
 vssat po vykonané pobožnosti se domu vrátiti,
 padla do nemoce a umřela. Když vssat jiní
 poutníci na moři domů se plavili, sšla jim za
 jasného dne po moři vstříc a takto k nim mlu-
 wila: „Nebojte se mne, neb já jsem wasse spolu-
 poutnice, kteráž jsem w Assisi do nemoci padla,
 a po wassem odejití zemřela; nejblahoslawenejšsi
 Banna Maria poslala mne k wám, abych wám
 moc těch swatých odpustků oznámila, strže které
 jsem beze wssedh muč očištcowých zrowna do nebe
 wessla. „Chron. Minor. in par. 1. lib. 2. Cap.
 1. et seqq.

Voněwadž wssat později, kdž se powěst o
 těchto odpustcích po celém křesťanském swětě roz-
 sširila, pro welikou vzdálenost každý křesťan do
 Assisi přijiti nemohl, aby se těchto odpustků úča-
 stným stal, udělil Řehoř toho jména XV. náměstet
 Kristůw bullou od 4. čerwence 1621 (zajiště řízením
 Božím a na přimluwu swatého Frantisska), jenž po
 spasení lidských duší tak welice toužil, toho welikého
 pokladu swatých odpustků wssem kostelům swatého
 řádu Serafinského, tak jako má kostelíčet swatě Marie
 Anděľůw w Assisi, totiž od prwních nespór prw-
 niho srpna až do slunce západu druhého dne.
 Každý křesťan tedy, který w onom čase ze swých
 hříchů se wžná skrousseně a upřímně, welebnou
 swátost oltární pobožně přijme, kostel nadjmeno-
 waně swatě řehole Serafinské nawssitiwi, a w něm
 se pětkrát Otče náš, tolikrát Zdráwas Maria
 a Sláwa Bohu a jednou Wěřim w Boha na
 umysl Cirkwe swatě pomodlí: stane se účastným

těchto plnomocných odpustků od papeže Řehoře
všem kostelům svatého Krantiffka udělených.

Tyto od Řehoře XV. udělené odpustky In-
nocenc XI. 12. ledna 1687 ještě rozmnožil tím způ-
sobem, že každý křesťan, kdož vyšše jmenovanou
pobožnost vykoná, toho pokladu nejprve sám pro
sebe dosáhne, ostatně pak tolikrátkoli v nadřeče-
ném čase kostel svatě Serafinské řehole navštíví
a oněch pětkrát Dítě náš, tolikrát Zdravas Ma-
ria a Sláva Bohu atd., a jednou Věřím v
Boha pobožně se pomodlí, tolikrát těch svatých
odpustků za duše v očistci dosáhnouti a oběto-
vati může. S veliký jistě to poklad! Vhna-
snažme se, vždy těch milosti účastnými se státi,
horlivě o spasení duší našich se starajíce. Amen.

Modlitba

na den slavnosti Porciunkule.

Nejmilostivější Pane Ježíši Kriste, opravdivý milovníče lidského spasení! skrze nejsladší srdce Marie Matky Tvé, Tebe pozdravuji, a připomínám Tobě tu hořící lásku, kterouž tehdyž Tvé nejsladší srdce plápolalo, když jsi Serafinskému Otci Frantíškovi, na přímluvu Tvé nejmilejší Matky, ty veliké a hojné odpustky k očistění hříchů našich propůjčiti ráčil.

Kožímajete (jste) takto, pokud má síla stačí, Tvou nekonečnou lásku, která se nespokojila tím, jedinému kostelíčku Marie Andělů ten neocenitelný poklad milosti uděliti, nýbrž planouc ke všem dětem svým tuto zásobu svých milosti všem kostelům a kaplím sv. Otce Frantíška popřála: děkuji Tobě, ó nejvyšší dobrotivý Pane Ježíši! z celého srdce mého, ve jmenu všech lidí a všeho stvoření za tuto nebeskou milost, kteráž tisícům pomohla k dosažení věčné blaženosti.

Kolik tisíc tisíců duší, kteréž byly již na kraji propasti, neb které by po tisíc let

býly musely trpěti muky očistcovny, jsou tě-
mito drahými odpustky z nebezpečenství vy-
trženy a od dlouhého trápení vysvobozeny!

Ó můj Bože! kéž bych i já tak šťastný
(a) byl(a), tento veliký poklad naléztí. Ó
můj Bože! kéž jsem hoden(a) těchto drahých
odpuštěk dosáhnouti. Co učiním, abych ú-
časten(stna) byl(a) té veliké milosti, a pl-
nomocné odpuštění vši pokuty dosáhl(a)?
Těžké břímě hříchů mých mne velice tíží,
vytlačuje z úst mých hluboké vzdychy a z
očí mých proud hořkých slz. Co tedy mám
dělati kam se obrátiti, než k Tobě, ó Spa-
siteli můj, ó lékaři duše mé, jenž bez bo-
lesti hojíš a pro každou nemoc zvláštní
léky máš? Co pak se mi může lepšího pro-
kázati, než že těžké jeho se mne sejmež a od
trestů velikých mně vysvobodíž? Protož z
hlubokosti srdce mého vzdychám k Tobě, ó
můj Bože! a prosím strze všechno, co tě
k slitování pohnouti může, abys žádost srdce
mého vyplnil. — Ó Serafinský Otče, sv.
Františku! vzhledni na mne milostivými
očima, pomáhej Boha prositi za obdržení
žádaných odpustků. Ach propujc mně tvou
serafinskou žádost, kterou, když do nebe o-
besslu, srdce Božské přemůže. Pokorně tě
žádám strze všechnu pilnost, kterou jsi k

obdrženi těchto odpustků vynaložil, škrze
 rosfedny slze, jež jsi wylil, a škrze rosfedny
 skutky kající, jež jsi wykonal, škrze wroucné
 modlení, kterým jsi tuto milost od Boha
 objednal: učiň dnešního dne poklonu před
 trůnem Welebnosti Božské, ukaž Kristu Je-
 žišsi twých swatých pět ran, předlož co jsi
 pro něho dobrého učinil, a zlého přetrpěl,
 nepřestaň orodowati, dokudž mně těchto od-
 pustků porciunkulských newyprosiš.

Ó blahoslawená Panno Maria, slawná
 Králowno Andělů, Pomocnice křesťanů a
 útočiště hříšníků! K tobě pozdwiňuji dne-
 šního dne hlasu mého, a w duchu swatého
 Otce Frantiska tebe žádám, rač mně wy-
 prositi u Syna twého plnomocných odpustků,
 které Syn twůj milý swatému Frantisku
 uděliti ráčil na přimlumu twou. Ó ráciž
 i dnes ona slowa opakowati, kterými jsi
 tenkrát srdce Syna twého pohnula. Poně-
 wadž ale já welký hříšník(nice) jsem, a
 tudy té milosti nezasluhuji, protož utíkám
 se k Tobě, ó orodownice nasse! ó útočiště
 hříšníků! a prosím tebe, abys ráčila i dne-
 šního dne předložiti Synu twému rosfedny
 twé zásluhy: twé služby, které jsi mu co
 matka prokázala zde na zemi, a twé bolesti,
 které jsi pro něj a z lásky k němu wytr-

pěla. Ó Rodičko Boží, nezavrhuji prosby mé, ujmí se mne co zbloudilé ovce, abych nezahynul(a), uňbrž milosti Boží dosáhl(a) k spasení duše mé. Ty jsi brána nebeská, sřrže swaté ruce tvé vssecky milosti jdou, ráciž mi těchto odpustků milostivě wypro-
fiti. Ó swatý Frantissku, jenž jsi prvni této milosti dosáhl, ó vsšickni Swatí a Swětice, jenž jste následowali sw. Frantisska a těch milosti požiwali, račte spojenou modlitbou wassi obměkciti srdce Boží, aby mně účastna (ou) učiniti rácił této radosti weliké, abych sprosstěn(a) wazeb hříchů mých a pokuty dlouhé a trpké w ocistci po odchodu mém z tohoto swěta blaženosti nebeské dosáhnul (a). Ó wy vsšickni zemřeli, jenž jste milosti touto nebe získali, račte orodowati za mne, abych i já z ní se radowal(a). Ó sw. Dismase, jenž jsi této milosti nejprvé účastným se stal, ráciž mi tutěz milost wy-
profiti u Syna Božího s nimž jsi na kříži wisel a s nimž se w nebi raduješ.

Ó Pane Ježíssi Kriste! wzhledni na prosbu Twé milé Matky, swatého Frantisska a vssech Swatých a Wywolenhých Twých a na žádost mou, a ráciž mi sřrže tyto slawné odpustky odpustiti tresty weliké, jež jsem zasloužil(a) sřrže hříchů moje.

O Pane Jezíssi Kriste ráčíž zvláště w hoblinu smrti mé na mne pamatowati slowy, která jsi řekl k lotru na kříži: „dnes jěště budeš se mnou w ráji.“ Mile rád(a) chci wykonati, co ode mne žádáš sřrže náměstky Twé; rád(a) chci za dost učiniti, pokud síly mé stačí. Proto prosím Tebe ráčíž milostiwě popatřiti na Twou swatou Cirkew na zemi, ráčíž ji powýssiti a wykoupiti z poddanstwi swětského, ráčíž wykořeniti bludy kacířské a odssřipence ku poznání prawdy přiwěsti, tať aby byl jeden owčinec a jeden pastýř. Ráčíž uděliti swornost křesřanským knížatům, aby jedno mysleli, jedno mluwili a činili, a to wssě ke cti a sláwě Twého jmena a k spasení dušsí lidských. Obětuji Tobě tať wssěcky modlitby která dnes a wždy budou wykonané, wssěcky mssě swaté, která budou sloužené a slyssené, wssěcky pobožnosti a dobré skutky, která budou podniknuté a wykonané, zvlássi pať přijímání nejswětějšsi Swátosti oltární. Spolu obětuji Tobě, wssěcky myšslénky, slowa, skutky, která dnes we wssěch kostelích sw. Otce Franřtisska Serafinského jednané budou. Tuto wzácnou oběť ode mne milostiwě přijmi a uděl těchto mně přisřibených odpustků ó Jezíssi, Pane a Spasiteli můj! Amen.

Modlitba k Panně Marii.

Bopatriž milosrdně, ó přeslavná Panno na pokornou modlitbu mou: neboť jakožto dobrotivá býváš velebná, anto duševěřících nepřemožitelnou láskou miluješ, kterýchžto Syn tvůj a Bůh tvůj tak velice vážil, že, aby je vykoupil, smrti kříže se nehrozil. Právem tedy veškeré křesťanstvo tě miluje. Neboť jak často ó požehnaná Panno! ukojila jsi hněv soudce, od jehož trůnu spravedlnost vychází. Neb v rukou tvých jsou poklady smilování Páně a tys jediná ta vyvolená, již tak veliká radost udělena byla. Zpomeň tedy na mne, ó dobrotivá Panno! před obličejem jeho. Odstup to od tebe, aby ruka tvá se odvrátila, kdež příležitost jest, bídné vysvoboditi a chudým milosrdenství uděleti: neb nikoli umenšeno, nýbrž rozmnoženo bývá odpočinutí, když kající odpustění a ospravedlnění slávu dosáhnou. Ó vyžádej mi slad-

těmi slovy úst tvých smíření u tvého Bož-
 ského Syna a naplň bážlivé srdce mé na-
 dějí spasení. Milosrdně popatř Maria na
 mne, vyslyš modlitbu mou a oroduj za
 mne u něho, jehož jsi porodila, abych mi-
 losrdenstvím jeho obživoval (a) a spasení
 dosáhl (a), kteréž on připravil všem jej-
 ními milujícími. Amen.

 U P. P. Frantiskánů v Praze jsou
též následující knihy k dostání:

Důchovní život ve světě, aneb
ouplná modlitební kniha.

Devítiúterní pobožnost a hodinky
k sv. Antonínu Paduanskému.

Malé hodinky k nejblaženější Pan-
ně Marii.

Liskem Rohlicka a Sieberse w Praze 1861.